

Їхні подвиги відзначено орденами. Посмертно...

Ми продовжуємо розповідь про працівників міліції та військовослужбовців Національної гвардії України, які поклали життя під час антитерористичної операції на теренах Донбасу й посмертно відзначені державними нагородами.

Указом Президента України від 6 жовтня 2014 р. резервісти батальйону спеціального призначення «Донбас» військової частини Північного оперативного-територіального об'єднання Національної гвардії України командир взводу капітан резерву Сергій Шкарівський і старшина роти прапорщик резерву Олександр Романенко нагороджені орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Чверть століття тому вони були молоді й сповнені мрій та планів на майбутнє. Випускник Київського політехнічного інституту Сергій Олександрович Шкарівський тоді працював інженером в одній із лабораторій Чорнобильської АЕС, присвячуючи дозвілля організованому ним авіа-спортивному клубу. Одна з його знайомих, що так само мала пристрасть до польотів, згадуючи ті часи, у своєму інтернет-блогі опублікувала фото Сергія, зняте 1989 р. на Вінниччині, написавши: «Ще Союз, ще не сталися ГКЧП і Біловезька угода... у Цекинівці поки що спортивна база дельтапланеристів, а не прикордонна застава; москвичі, кияни й пітерці жартують, що час організувати Кубок трьох столиць, і війна на Україні нікому не може наснитися навіть у страшному сні...».

Не міг такого уявити й Олександр Трохимович Романенко, який у той час саме повернувся з другого відрядження до Афгану. На тій страшній війні він загалом провів близько семи років – спочатку водієм, солдатом строкової служби, потім прапорщиком елітної військової частини – 459-ї окремої роти спеціального призначення Головного розвідувального управління, дислокованої в Кабулі. Досвідчений військовий професіонал, який здійснив 42 стрибки з парашутом, відзначений бойовими нагородами – орденом Червоної Зірки й медаллю «За відвагу», як і інші ветерани-«афганці», був упевнений, що все найгірше в його житті залишилося позаду, вірив у непорушність бойового братерства та прагнув відстоюва-

ти справедливість, кохати, рости дітей...

За пройдені роки обидва вони досягли в житті неабияких вершин, мали щирю повагу друзів, земляків, колег. Сергій Олександрович переїхав до Ірпеня, що на Київщині, здобув другу вищу освіту в одній із київських бізнес-школ. Обійняв посаду голови правління відкритого акціонерного товариства «Ірпінське АТП», 2005 р. увійшов до складу Ради підприємців України при Кабінеті Міністрів України. А ще побудував власний будинок і виплекав біля нього затишний садок, пізнав радість батьківства, виростивши двох доньок, захоплювався мистецтвом і подорожами, грав на кількох музичних інструментах.

Звільнившись із військової служби, Олександр Трохимович повернувся в рідне смт Стара Синява, що на Хмельниччині, до 2010 року працював директором будинку-інтернату для людей похилого віку, потому був обраний на посаду селищного голови. У шеститисячному районному центрі всі добре знали його. Роботу він поєднував із громадською діяльністю, зокрема очолював районну організацію Спільки ветеранів Афганістану. Разом із дружиною Тетяною Володимирівною вони вивели в люди сина й доньку – нині студентів вищих навчальних закладів.

Торік Олександр Трохимович організував зустріч колишніх бійців 459-ї роти в Коблевому, в якій взяли участь понад 40 ветеранів, переважно – українців і росіян. «Як вони раділи, якими щирими були обійми і спогади!» – згадувала в інтерв'ю місцевій газеті Тетяна Володимирівна. Минуло небагато часу, і навесні 2014-го, спілку-

Сергій Шкарівський

Олександр Романенко

ючись з однополчанами через скайп і соцмережі, Романенко жажнувся від того, що його російські побратими висловлюють «одногосний одобрямс» агресивній політиці керівництва їхньої держави... Він намагався пояснити, що насправді відбувається в Україні, проте отрута кремлівської пропаганди була сильніша, розмови не виходило – і від цього Олександрові Трохимовичу було так боляче, що він казав дружині: у тих дискусіях йому важче, ніж у бою...

Пройшов через таке й Сергій Шкарівський, який брав безпосередню участь у подіях Революції Гідності, зокрема відстоював барикаду на вулиці Михайлівській. Патріотизм цього українського громадянина – росіянина за національністю, уродженця Кемеровської області – є чи не найкращим спростуванням однієї з головних ідеологем «Руського міра» щодо захисту російськомовних у цілому світі: Сергій Олександрович не лише не потребував цього «захисту» – він пішов обороняти від нього зі зброєю в руках свою родину й свою країну. «Так із дитинства вчили: наших б'ють – треба „писуватись“». У такій ситуації сидіти біля „телека“ дуже важко, не всидиш...» – пояснював він в одному з інтерв'ю вже на передовій.

Олександр Романенко зібрав «тривожну валізу» ще на початку анексії Росією Кримського півострова. Коли син поділився з ним прагненням стати до лав війська добровольцем, він зупинив його,

заперечивши: мовляв, тобі ще рано, ти вчишся – а я воюватиму, бо вмю це робити... А потім – оформив відпустку й поїхав до Києва, згодом повідомивши родину й колег із селищної ради, що підписав контракт про проходження служби у військовому резерві НГУ...

У липні обидва вони в колі однополчан-резервістів відзначили свої дні народження: Сергієві виповнився 51 рік, Олександрові – 54. Серед добровольців батальйону «Донбас» це були справді помітні особистості: «афганець» Романенко, «камуфляж» якого завжди прикрашав орден Червоної Зірки, був для резервістів безперечним авторитетом і в бойовому навчанні, і в питаннях функціонування ротного господарства; взводу капітана Шкарівського заздрили інші «донбасівці», і не лише тому, що він виявив себе вмілим, мудрим командиром, а й тому, що його підлеглі мали змогу чи не щовечора слухати пісні під гітару в його виконанні.

Вони блискуче виявили себе під час бойових дій, беручи участь у звільненні Лисичанська, Попасної та інших населених пунктів Луганщини й Донеччини. 19 серпня під час штурму Лловайська, на вістрі якого діяли бійці «Донбасу», підрозділ зазнав значних утрат, серед багатьох поранених добровольців був і комбат, капітан резерву Семен Семенченко, а серед чотирьох загиблих – капітан резерву Шкарівський і прапорщик резерву Романенко, які загинули від куль ворожих снайперів...